

متن پرسش

با سلام با توجه به تفسیری که از نزدیکی آدم به شجره در المیزان ارائه میشود آیا واقعا ظهوری داشته؟ یا صرفا اشاره به نزدیکی آدمیان به دنیا دارد؟ علامه در خود تفسیر آیات اشاره به مثل بودن این گونه آیات دارند اما در شرح روایات به این نکته اشاره میکنند که شاید بهشت مورد اشاره بهشت برزخی بوده است. در مورد سجده ملائکه به حضرت آدم چطور؟ شما فرموده اید آنجا مقام آدمیت به اعتبار علم آدم السمائی کلهها مد نظر است، آیا سجده ملائکه و تمرد شیطان از آن نمود خارجی به همین شکل بیان شده داشته یا خیر؟ با توجه به صحبت شما که میفرمایید این مقام آدم (با توجه به قرار داشتن جایگاه آدم در قوس صعود) بالاتر زمانی بوده که به شجره نزدیک شده، ظاهرا زمان هم در آنجا مطرح نیست و ملائکه همواره در حال کتمان مقام آدم و سجود نسبت به آدم هستند، در اینجا منظور از تمرد شیطان چیست؟ آیا منظور اینست که شیطان هم همواره نسبت به سجده به مقام آدمیت تمرد دارد؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: همان طور که علامه «رحمة الله علیه» می فرمایند شجره صورت مثالی دنیا است که در برزخ نزولی حضرت آدم «علیه السلام» برای حضرت از یک جهت و برای آدمیت از جهت دیگر ظهور داشته. آری جریان آدم و ملائکه و شیطان جریان جاری در نظام هستی است و همواره چنین است. موفق باشید